

§ 110 Yttrande över remiss av utkast till lagrådsremiss "Åtgärder för en jämnare fördelning av boendet för vissa skyddsbehövande"

Dnr: 2022/000172

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen antar förslaget till yttrande, daterat 2022-04-27, som kommunens svar över utkastet till lagrådsremiss.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Justitiedepartementet har skickat ett utkast till lagrådsremissen Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande (Ju2022/01303) för yttrande senast 2022-04-30. I utkastet föreslås ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera samt i lagen om (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera.

Ändringarnas syfte är att åstadkomma en jämn fördelning mellan landets kommuner av boendeplatser för skyddsbehövande som kommer till Sverige med stöd av EU:s massflyktsdirektiv.

Södertälje kommun vill se ett kontrollerat mottagande som säkerställer en jämn fördelning mellan landets kommuner och ger möjlighet för kommunerna att förutse och planera mottagandet. Kommunen ser därför positivt på förslagen som presenteras i utkastet. Södertälje kommun anser dock att lagrådsremissen bör förtydliga hur de asylsökande som tilldelas boende av en kommun ska ges meningsfull sysselsättning, och föreslår att kommunerna ska ges möjlighet att ordna sysselsättning med ekonomiskt stöd från Migrationsverket. I fördelningen av anvisningar mellan kommuner anser Södertälje kommun vidare att hänsyn bör tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar.

Kommunen anser också att lagrådsremissen ska ges Migrationsverket i uppgift att stödja kommunerna i processen att anordna boendeplatser.

Slutligen anser Södertälje kommun att ersättningsystemet ska utgå från de faktiska kostnaderna för mottagandet i respektive kommun snarare än ett genomsnittligt schablonbelopp, så att kostnaderna fördelas jämnt mellan landets kommuner.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse daterad 2022-04-27

Yttrande från Södertälje kommun

PM utkast till lagrådsremiss, Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande

Yrkanden

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S) yrkar bifall till kontorets förslag.

Beslutet skickas till

- Justitiedepartementet
- Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum 2022-04-29	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

Handläggare
Erika Sjöqvist
Enheten för utredning och hållbarhet
Utredare
08-523 069 83
erika.sjoqvist@sodertalje.se

Till
Justitiedepartementet

Ert darienummer
Ju2022/01303

Yttrande över utkast till lagrådsremiss ”Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande”

Sammanfattning

Södertälje kommun välkomnar förslagen som presenteras i utkastet till lagrådsremiss. Kommunen vill se ett kontrollerat flyktingmottagande som säkerställer en jämn fördelning mellan landets kommuner och ger möjlighet för kommunerna att förutse och planera mottagandet. Kommunen ställer sig därför positiv till att Migrationsverket ges möjlighet att anvisa kommuner att anordna boende och att kommuner ges behörighet att ordna boende.

Södertälje kommun anser dock att vissa delar i lagrådsremissen bör förtydligas. Det gäller bland annat hur förslagen påverkar Migrationsverkets möjlighet att ge en meningsfull sysselsättning till de asylsökande som tilldelas boende av en kommun. Kommunen föreslår att kommunerna ges möjlighet att ordna sysselsättning med ekonomiskt stöd från Migrationsverket. I fördelningen av anvisningar mellan kommuner anser Södertälje kommun vidare att hänsyn bör tas till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar och grad av segregation.

Kommunen anser också att lagrådsremissen ska ge Migrationsverket i uppgift att stödja kommunerna i processen att anordna boenden.

Slutligen anser Södertälje kommun att ersättningssystemet ska utgå från de faktiska kostnaderna i respektive kommun snarare än ett genomsnittligt belopp, så att inte bara boendeplatserna utan också kostnaderna för mottagandet fördelas jämnt mellan landets kommuner.

Södertälje kommuns ställningstaganden

Nedan redovisas Södertälje kommuns synpunkter på förslagen i utkastet till lagrådsremiss.

5.1 Det behövs regler om anvisning av en kommun för boende med anledning av massflyktsdirektivet. Södertälje kommun anser att flyktingmottagandet måste fördelas jämnt mellan landets kommuner och ser därför positivt på förslagen att kommuner ska kunna anvisas att ordna boende för personer med tillfälligt skydd i syfte att uppnå en jämnare fördelning. Kommunen anser dock att lagrådsremissen bör förtydliga vilka villkor som gäller för att Migrationsverket ska kunna anvisa en kommun att ordna boende.

5.2 Lagen om mottagande av asylsökande m.fl. bör kompletteras så att en kommun får anvisas att ordna boendet för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

Lagrådsremissen utgår från att Migrationsverkets ansvar för mottagandet förblir detsamma i alla aspekter utöver att ordna boende för de asylsökande. Södertälje kommun anser dock att Migrationsverkets ansvar för att ordna sysselsättning (enligt § 4 i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.) bör ses över i de fall som kommuner anvisar boende. Anledningen är bland annat att en jämnare

fördelning mellan kommunerna innebär att sysselsättning kommer behöva anordnas på fler ställen i landet, vilket Migrationsverket kan ha svårt att ombesörja på egen hand. Kommunerna kan också genom samverkan med det lokala näringslivet ha lättare att identifiera arbetstillfällen i kommunen. Södertälje kommun bedömer därför att kommunerna själva i vissa fall kan ha bättre förutsättningar än Migrationsverket att ordna svenskundervisning och annan meningsfull sysselsättning för de asylsökande, och föreslår att kommunerna ska ges möjlighet att ordna detta med ekonomiskt stöd från Migrationsverket.

5.3 Bestämmelsernas närmare utformning och placering

Utkastet till lagrådsremiss tydliggör att det som sägs om förläggningar i lagen också ska gälla sådana boenden som anordnas av en kommun. I utkastet anges således att personer med tillfälligt skydd som anvisas boende i en kommun i lagen ska anses som boende i anläggningsboende.

Eftersom kommunerna tidigare inte har haft något ansvar för att ordna anläggningsboenden för asylsökande och därför i många fall saknar rutiner och erfarenhet av detta, anser Södertälje kommun att Migrationsverket ska få i uppdrag att stödja kommunerna i processen att anordna boendeplatser. Det kan exempelvis handla om att Migrationsverket tillhandahåller information om hur myndigheten anordnar boendeplatser och ger exempel på vilka olika boendeformer som kan användas (både gällande anläggningsboenden och mer småskaliga alternativ), vilka krav som ställs på dessa och hur de kan organiseras. Genom att ta del av tidigare erfarenheter kring arbetet med att ordna anläggningsboenden kan kommunerna bli hjälpta i processen att med kort varsel anordna boendeplatser för asylsökande när lagstiftningen träder i kraft. Vilka krav som ställs på boenden behöver tydliggöras så tidigt som möjligt för att kommunerna ska kunna påbörja sin planering.

5.7 Ersättning till kommunerna

Utgångspunkten i förslaget är att staten ska ersätta kommunerna för insatserna och att ersättningsnivåerna ska regleras i förordning. I utkastet föreslås att ersättningsystemet utformas så att ersättningen kan betalas ut på ett enkelt sätt, utan att ge upphov till administrativa kostnader för kommunerna. Utgångspunkten föreslås därför vara att täcka de genomsnittliga kostnaderna genom att ersätta kommunerna genom schablonbelopp.

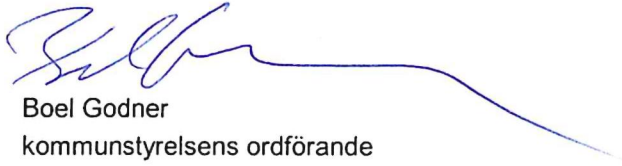
Södertälje kommun anser att ersättningsystemet bör utformas så att ersättningsnivåerna tar hänsyn till de faktiska kostnaderna i respektive kommun. En genomsnittlig kostnad såsom föreslås tar inte hänsyn till att kostnaderna är högre i storstadsregioner, och kommer innebära att priset för att uppnå ett mer jämnt mottagande i praktiken kommer att betalas av kommunerna i storstadsregionerna.

5.8 Ett bemyndigande avseende fördelning och tidsfrist

I utkastet till lagrådsremiss föreslås att regeringen får meddela föreskrifter gällande exempelvis antal boendeplatser per län och kommun och vilken hänsyn som ska tas i fördelningen. Föreskrifterna föreslås omfatta antalet utlänningar för vilka det under ett visst år finns behov av att anvisa en kommun, prioriteringen vid anvisningar, fördelningen av anvisningar mellan kommuner och inom vilken tid kommunen ska ordna boende.

I utkastet nämns att tidigare och totalt mottagande i kommunen ska inverka på fördelningen av vilka kommuner som anvisas att ordna boende för asylsökande. Södertälje kommun anser att hänsyn också bör tas till kommunernas möjlighet att ordna sysselsättning, motsvarande bestämmelserna i bosättningslagen 7 § som fastslår att det vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner bland annat ska tas hänsyn till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar. Det står dock inget i utkastet till lagrådsremiss om att hänsyn ska tas till detta när en kommun anvisas att ordna boende för asylsökande med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

Slutligen anser Södertälje kommun att hänsyn bör tas till graden av segregation i kommunerna. Det finns stora skillnader mellan kommunerna när det kommer till utmaningar med socioekonomisk segregation. Hänsyn bör tas till dessa skillnader i fördelningen av vilka kommuner som anvisas att ordna boende för asylsökande.

Boel Godner
kommunstyrelsens ordförande